

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 15. Irascentibus omnia plena.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

parricidio dare sanguinem iussit; alium seruilis manu regalem aperire iugulum; alium in cruce membra dividere. Et adhuc singulorum supplicia narro. quin, si tibi libuerit, relictis, in quos ira viritim exarsit, aspice casas gladio conciones, & plebem immisso milite contrucidatam, & in perniciem promiscuam totos populos capitis damnos passos.

XV.
IRASCEN-
TIBVS OM-
NIA PLE-
NA.

Sabellic.
 l. 19. c. 3.
 Niceph.
 l. 12. hist.
 Eccl. cap.
 40 Si-
 gon. de
 Occid.
 Imp. l. 9.
 Baron.
 An. 390.

Nec apud Ethnicos hæc tantum ira gefit. Etiam apud Iudæam gentem extant varia & atrocita huius vitij exempla, & in ijs illud Sanelis regis, qui ob Davidem quem infensè oderat, quia apud Amalechum fugiens ille in hospitio fuisset, regia ira ignarum non solum hospitem ipsum, sed Nobeam etiam hospitalem urbem incendit, civibusq; omnis sexus & ætatis ferro deditis. Fuitq; miserabilis illa clades eò calamitosior, quòd quinque & octoginta sapientia & divinatione illustres viri Abimelechi causa extremo sint supplicio affecti. Dominatur etiam sæpe in Christianos, adigitque eos agere minimè Christianè. Notum est, Theodosium Imp. Thessalonice, ob vnus ex aulicis, in populari tumultu, occisionem, adeò excanduisse, vt septem civium millia, spectaculorum exhibendorum specie, vnum in locum congregata, inaudita barbarie, occidi iusserit. Notum, quoties hodieque in

in aulis, vnius verbi offensio, officium, gratiam, fortunas, sæpe & vitam, sæpe & totam prouinciam perdat. Odiosum est, & periculosum recentia nominare. Linguis minùs attenditur, quàm calamis. Tutius ista dicuntur, quàm scribuntur. Quanquam, quid opus est, exempla è palatijs petere? rure & in pagis, & in humilibus casis plurima occurrunt. Ibi quoties sudibus agitur? quoties vomeres vertuntur in enses? nec parentes modò in filios, sed filij in patres, filix in matres insurgunt, illisq̃ue comam de capite, plenis manibus, vel de barba furibunda extirpant? Quot intra mœnia, liuores aspicimus in vultibus vna nocte natos? quot cicatrices numeramus? Quod & inter eos ipsos socios sodalesq̃ contingit, qui fratres, qui vna esse anima videntur. Quidam etiam nulla re laceffiti irascuntur. *Cœlius senator iracundissimus ille mortaliũ, clienti suo in omnibus sibi consentienti, atque omnia confitenti irascens exclamauit: Dic aliquid contra, ut simus duo. Durum caput qualiter tulisset iniurias, qui obsequium non ferebat? Nonnulli ipsa hilaritate offenduntur. Quærunt causas, fingunt iniurias. Ioco lusit, inter bibendum, Euryalus, & extemplo illi in faciem volauit cantharus. ibi amicitix characterem*

Francisc.
Petrarch,
dial. 107.

impressit. Pudet, altero die, sobrios causam fateri; erubescunt dicere, se heri ab ira fuisse dementatos, malunt se à vino victos accusare; & aiunt, se ebrios, in tenebris, cecidisse per scalas, aut murum, per imprudentiam, vehementiùs osculatos esse. O miser, dic veritatem, non tu murū, sed te cantharus à comibone infano in faciem missus basiauit; sed vitrum intra dentes contritū osculo te hoc, & his genarū rimis & sulcis decorauit. Hoc fateri erubescis, quia ipse non audes te, ac percussorē tuum, de tam infano furore contemtibilem futurum, maculare. Sed hæc leuiores sunt; ad contumelias, ad cultros & pugiones, ad lethales plagas, ad venena, ad proprias neces, ad æternos ignes venit, per iram, è vultu, verbo, vel re vilissima exortam. Quod ipsum est magnum insanix argumentum. Vt enim non nisi stulti atque insani se ipsos solent verberare; ita in seipsum nemo vel pharmacis, vel laqueo, vel ense sæuit, nisi qui, præ ira, de potestate mentis exiuit, & homo esse desijt, in bestiam affectu immoderato mutatus. Quī autem seipsum in perpetuos Acherontis cruciatus, per iram, conijcit, quem magis punit, se, an eum, quem percutit? Et si vel maximè corpus alterius occidit,

occidit, numquid sibi magis nocet, quem mittit in gehennā? Nonne hoc est esse furiosum?

Nihil æquè profuit iratis, quàm agnoscere, nihil inter insanum & iratum esse. Quamquam etiam magnum iræ remedium est dilatio, ut primùm eius feruor relanguescat, & caligo, quæ mentem premit, aut decidat, aut minùs densa sit. Sic iram pressit Dauid impetumque verborum silentio frænauit. Hinc de se dicere audet: *Turbatus sum, & non sum locutus.* Architas Tarentinus cùm in agro comperisset, quosdã è famulis admisisse quidam indignum, sentiens se commotioem in illos, nihil quidem tum fecit, tantùm abiens: *Fortunati, inquit, estis, quòd irascor vobis.* Socrates iratus filio aliquid delinquenti, nihil aliud dixit, quàm: *Ipse te coërce; & seruo delinquenti; caderem te, nisi irascerer.* Quod ab illo & Plato didicit, qui famulo iratus, itidem dixit: *Loris te caderem, ni iratus essem:* & alia vice, seruum castigare parans, interuenienti Xenocrati, *Flagella hunc puerum,* inquit, *nam ipse sum iratus.* Hoc Ethnici didicerunt, fecerunt, docuerunt. Turpe est, si idem facere nimis sibi graue iudicent Christiani. Athēnodoro, ob senectutem, flagitanti, sibi ut li-

T 4

ceret

XVI.
REMEDIÀ
CONTRA
IRAM.

Psal. 4. 5.

Cic. l. 4.
Tusc. q. q.
& S. Am-
bros. l. 1.
offic. c. 21.
Laërt. in
vit. So-
crat. Va-
ler. Max.
l. 4. cap. 1.
Laërt. l. 3.
Plutarch.
in Vit.
Augusti.